MOT I PARE

ABÉTARI

I

GJUHES SHQIPÉ

ATHINE

1912

BKSH

ВКSН

MOT I PARE

ABĖTARI

I

GJUHES SHQIPĖ

ATHINE

1912

BKSH

BKSH

Zânoré, Bashketingllorė,
Rroke te thjéshta te dréjta

1.

i

i *i* *i* *i* *i* *i*
i i i i i i

2.

u

u *u* *u* *u* *u* *u*
i *u* *i* *u* *i* *u*
u i u i u i

3.

o

o *o* *o* *o* *o* *o*
i *u* *o* *i* *u* *o*
u *o* *i* *o* *i* *u*
o i u i u o

BKSH

4.

a

a	*a*	*a*	*a*
i	*a*	*o*	*a*
a	*o*	*a*	*i*
o	*a*	*i*	*a*
a	**o**	**u**	**i**

5.

e

e	*e*	*e*	*e*	*e*
i	*e*	*o*	*a*	*e*
a	*o*	*a*	*e*	*i*
o	*a*	*e*	*i*	*u*
a	*e*	*i*	*u*	*o*
e	**i**	**u**	**o**	**a**

6.

é

é	*é*	*é*	*é*	*é*	*é*
i	*a*	*o*	*a*	*e*	*é*
a	*a*	*é*	*i*	*o*	*e*
é	**i**	**u**	**o**	**a**	**e**

BKSH

7.

y

y	*y*	*y*	*y*	*y*	*y*	*y*
i	*u*	*o*	*a*	*e*	*ė*	*y*
u	*o*	*a*	*e*	*ė*	*y*	*i*
o	*a*	*e*	*ė*	*y*	*i*	*u*
a	*e*	*ė*	*y*	*i*	*u*	*o*
e	*ė*	*y*	*i*	*u*	*o*	*a*
ė	*y*	*i*	*u*	*o*	*a*	*e*
y	**i**	**u**	**o**	**a**	**e**	**ė**

BKSF

8.

j

j	*j*	*j*	*j*	*j*	*j*	*j*
ji	**ju**	**jo**	**ja**	**je**	**jė**	**jy**

a-ji, ju, a-jo, ja-je, je-ja, a-jy.

a-ji, ju, a-jo, ja-je, jė-ja, a-jy.

9.

n

nu no na ne né ny ni

nu-ni, na-ni, u-ne, né-ni, ny-ja, ni-na ni-na, ju jé-ni, é ja-na, i y-ne.

nu no na ne né ny ni

nu-ni, na-ni, u-ne, né-ni, ny-ja, ni-na ni-na, ju jé-ni, é jo-na, i y-ne.

10.

m

mo ma me mé my mi mu

mo-ji, ma-ja, me-me, mi-ni, mu-a, é é-mé, no-mi, ma-ji, mo-ma, mu-é, é i-mé.

mo ma me mé my mi mu

mo-ji, ma-ja, me-me, mi-ni, mu-a é é-mé, no-mi, ma-ji, mo-ma, mu-é, é i-mé.

ВКЅН

11.

r

ra re ré ry ri ru ro

ra-mé, re-ma, é ré-ja, ry-ra, i ri, ru-a-ni, ro-ma-ni, u-ra, é-re, a-ri.

ra re ré ry ri ru ro

ra mé, re-ma, é ré-ja, ry-ra i ri, ru-a-ni, ro-ma-ni, u-ra, é-re, a-ri.

12.

v

ve vé vy vi vu vo va

ve-re, vé-ra, vi-ni, vu-ra. vo-ré. va-ji, vo-ve, ve-na, vu-ua, vé-ja.

ve vé vy vi vu vo va

ve-re, vé-ra, vi-ni, vu-ra. vo-ré. va-ji, vo-ve, ve-na, vu-ua, vé-ja.

BKSH

13.

l

lé ly li lu lo la le

lé-va, ly-ra, li-ni, lu-lé, lo-ai, la-la, le-ro-ré, ri-lé ly-un, li-ri, lu-ni, lo-le.

lé ly li lu lo la le

lé-va, ly-ra, li-ni, lu-lé, lo-ai, la-la, lé-ro-ré, ri-lé, ly-ani, li-ri, lu-ni, lo-le.

14.

t

ty ti tu to ta te té

ty-ni, ti-na, tu-li, to-to, ta-ta, té-ri, vé-te, a-ty-ré, tu-ai, a-to, a-ta, vé-té.

ty ti tu to ta te té

ty-ni, ti-na, tu-li, to-to, ta-ta, té-ri, vé-te, a-ty-ré, tu-ai, a-to, a-ta, vé-té.

Bksh

15.

f

fi fu fo fa fe fé fy

fi-jé, fu-ta, fo-la, fa-ra, fe-né-ri, fé-ja, fy-ti, fi-to-ni, fa-ti, fo-va, fy-ty-ra, fu-li.

fi fu fo fa fe fé fy

fi-jé, fu-ta, fo-la, fa-ra, fe-né-ri, fé-ja, fy-ti, fi-to-ni, fa-ti, fo-va, fy-ty-ra, fu-li.

16.

b

bu bo ba be bé by bi

bu-ba, bo-ra, ba-ri, be-ri, bé-ja, by-bé-ri, bi-ba, bu-fi, bo-ta, ba-ti, tu-be, bé-to-va.

bu bo ba be bé by bi

bu-ba, bo-ra, ba-ri, be-ri, bé-ja, by-bé-ri, bi-ba, bu-fi, bo-ta, ba-ti, tu-be, bé-to-va.

BKSH

17.

p

po pa pe pé py pi pu

po-ti, pa-ta, pe-ri, pé-la, py-ta, pi-ni, pu-la, pa-la, va-pe, pé-ta, li-pi, pu-na.

po pa pe pé py pi pu

po-ti, pa-ta, pe-ri, pé-la, py-ta, pi-ni, pu-la, pa-la, va-pe, pé-ta, li-pi, pu-na.

18.

d

da de dé dy di du do

da-va, de-no-va, dé-ra, é dy-ta, di-ta du-ri-mi, do-ra, da-na, dé-ti, de-bo-ra.

da de dé dy di du do

da-va, de-no-va, dé-ra e dy-ta, di-ta, du-ri-mi, do-ra, da-na, dé-ti, de-bo-ra.

BKSF

19.

se sé sy si su so si

se-mu-ne, sé-ra, sy-ni, si-la, su-pi, so-si, si-ma-ri, sé-li-a, sy-ri, pu-si, u su-la, so-pi-la, ma-si, li-si, lé-so-ni, ro-si, pe-si-mi, si-pi, si-pu-ni.

se sé sy si su so si

se-mu-ne, sé-ra, sy-ni, si la, su-pi, so-si, si-ma-ri, sé-li-a, sy-ri, pu-si, u su-la, so-pi-la, ma-si, li-si, lé-so-ni, ro-si, pe-si-mi, si-pi, si-pu-ni.

20.

ze zé zy zi zu zo za ze

ze-za, zy-ré, zi-a, zu-ma-ré, zo-li, za-za, ze-ri, o-ri-zi, za-na, mé-zi, mi-zo-ré, mi-za, lé-zi, vi-za, zo-lo-ni, na-me-za, za-lé-li, ri-ze, za-ve-zi.

ze zé zy zi zu zo za ze

ze-za, zy-ré, zi-a, zu-ma-ré, zo-li, za-za, ze-ri, o-ri-zi, za-na, mé-zi, mi-zo-ré, mi-za, lé-zi, vi-za, zo-lo-ni, na-me-za, za-lé-li, ri-ze, za-ve-zi.

21.

C

cy ci cu co ca ce cé

cy-li, ci-pa, cu-ca, co-pa, ca-pa, cé-ni, ma-ce, ci-li, cu-pi, co-fi, da-ci, cu-lé, ca-li-na, ci-ru-a, ba-ci, vo-cé, mé-mé-ce, lo-cé.

cy ci cu co ca ce cé

cy–li, ci–pa, cu–ca, co–pa, ca–pa, cé–ni, ma–ce, ci–li, cu–pi, co–fi, da–ci, cu–lé, ca–li–na, ci ru–a, ba–ci, vo–cé, mé–mé–ce, lo–cé.

22.

x

xy xi xu xo xa xe xé

xi-ni, xu-sa, xo-ré, xa mé-sa, xe-ne, xé-va, my-xy-ra, xi-xa, xi-xo-va, xu-ré, xo-ri, xu-ra.

xy xi xu xo xa xe xé

xi–ni, xu–sa, xo–ré, xa–mé–sa, xe–ne, xé–va, my–xy–ra, xi–xa, xi–xo–va, xu–ré, xo–ri, xu–ra.

23.

h

hi hu ho ha he hé hy

hi-a, hu-ti, ho-vi, ha-ni, he-na, hé-re, hy-ji, hi-ni, hu-ri, ho-pi, hé-ja, hy-ra, hi-ri, hu-ni, ho-ta, ho-ni, hu-to-va, ha-po, hy-ri, hi-po.

hi hu ho ha he hé hy

hi-a, hu-ti, ho-vi, ha-ni, he-na, hé-re, hy-ji, hi-ni, hu-ri, ho-pi, hé-ja, hy-ra, hi-ri, hu-ni, ho-ta, ho-ni, hu-to-va, ho-po, hy-ri, hi-po.

24.

k

ku ko ka ke ké ky ki

ku-pa, ko-ke, ka-li, ke-pu-ca, ké-ni, ky, ki-za, ka-ku, ko-ko-ré-ci, ka-ma-ta, ke-ty-ré, ké-ki-mi, mi-ku, ku-ku-va-ju, ku-ka, ké-ni, ka-ki-a.

ku ko ka ke ké ky ki

ku-pa, ko-ke, ka-li, ke-pu-ca, ké-ni, ky, ki-za, ka-ku, ko-ko-ré-ci, ka-ma-ta, ke-ty-ré, ké-ki-mi, mi-ku, ku-ku-va-ju, ku-ka, ké-ni, ka-ki-a.

25.

go ga ge gé gy gi gu

go-na-ri ga-ca, ge-lé-pa, gé-ga, gy-gi, gi-ri, gu-xi-mi, go-go-li, ge-zi-mi, gé-ge-ni-a, a-gi-mi, lu-gu, go-di-ti, ga-zi, dé-ge, pe-gé-sa, gu-ri, zo-gu.

go ga ge gé gy gi gu

go-na-ri, ga-ca, ge-lé-pa, gé-ga, gy-gi, gi-ri, gu-xi-mi, go-go-li, ge-zi-mi, lu-ga, gé-ge-ni-a, a-gi-mi, lu-gu, go-di-ti, ga-zi, dé-ge, pa-gé-sa, gu-ri, zo-gu.

26.

qa qe qé qy qi qu qo

qa-fa, qe-ne, qé-pa, qy-qé, qi-mé, qu-ri, qo-ka, qa-va, qe-ro-va, qé-qi, qy-té-ti, qi-ri, qu-ka, ho-qa, qe-la-ri, qé-ne, po-qi, qu-ko-va, qy-ta, ka-qe.

qa qe qé qy qi qu qo

qa-fa, qe-ne, qé-pa, qy-qé, qi-mé, qu-ri, qo-ka, qa-va, qe-ro-va, qé-qi, qy-té-ti, qi-ri, qu-ka, ho-qa, qe-la-ri, qé-ne, po-qi, qu-ko-va, qy-ta, ka-qe.

27.

Ç

çe çé çy çi çu ço ça

çe-mi-mi, çé-pé, çy-çi, çu-pa, ço-ka, ça-pi, po-çe, çé-ta, çi-ka, çu-ni, ço-ba-mi, ça-va, çe-pe-ro-ku, çé-ta, çi-pa, çu-ka, ço-ta, ça-li, ma-ço-ku.

çe çé çy çi çu ço ça

çe-mi-mi, çé-pé, çy-çi, çu-pa, ço-ka, ça-pi, po-çe, çé-ta, çi-ka, çu-ni, ço-ba-mi, ça-va, çe-pe-ro-ku, çe-ta, çi-pa, çu-ka, ço-ta, ça-li, ma-ço-ku.

28.

Gj

gjé gjy gji gju gjo gja gje

gjé-li, gjy-gji, gji-ri, gju-mi, gjo-ba, gja-ku, gje-ra, gjé-ta, gjy-ka-ta, gji-za, gju-ni, i gjo-ri gja-hu, gje-mi-mi, gjé-ri, gjy-ho-ro, é gjo-ra, gja-ma, gjy-me-sa-ku.

gjé gjy gji gju gjo gja gje

gjé-li, gjy-gji, gji-ri, gju-mi, gjo-ba, gja-ku, gje-ra, gjé-ta, gjy-ka-ta, gji-za, gju-ni, i gjo-ri gja-hu, gje-mi-mi, gjé-ri, gjy-ko-va, é gjo-ra, gja-ma, gjy-me-sa-ku.

29.

xh

xhy xhi xhu xho xha xhe xhé

xhy-hé, xhi-xha, xhu-fa, xho-ka, xha-ma-ku, xhé-lé-ku, xhi-la, xhi-xho-va.

xhy xhi xhu xho xha xhe xhé

xhy-hé, xhi-xha, xhu-fa, xho-ka, xha-ma-ku, xhé-lé-ku, xhi-la, xhi-xho-va.

30.

nj

nji nju njo nja nje njé njy

nji-hé-mi, nju, njo-ka, nja-ni, nje-ri, njé-ri, i njo-mi, nje-ze, njé, njé-re-zi-a.

nji nju njo nja nje njé njy

nji-hé-mi, nju, njo-ka, nja-ni, nje-ri, njé-ri, i njo-mi, nje-ze, njé, njé-re-zi-a.

BKSH

31.

rru rro rra rre rré rry rri

rru-ga, rro-la, rra-sa, rre-so-ku, rré-pi, rry-pi rri-pa, rru-ci-a, rro-ku, rrapi, rre-co-da, rré-zé, rry-na, rri-ki, rru-fé-ja, rro-ni, rra-gé, rre-ni-ni, rré-zi-ku, rry-li, rru-ni.

rru rro rra rre rré rry rri

rru-ga, rro-la, rra-sa, rre-so-ku, rré-pi, rry-pi, rri-pa, rru-vi-a, rro-ku, rra-pi, rre-xo-va, rré-zé, rry-na, rri-la, rru-fé-ja, rro-ni, rra-gé, rre-ni-ni, rré-zi-ku, rry-li, rru-ni.

32.

llo lla lle llé lly lli llu

llo-zi, lla-ja, lle-re, llu-ca, so-llé, dy-lli, llo-ku, lla-ga, noo-lle, mu-lli-ri, va-llé, llu-lla, ma-lli, fi-llo-ni, njo-lle, do-llé, é gja-lla.

llo lla lle llé lly lli llu

llo-zi, lla-ja, lle-re, llu-ca, so-llé, dy-lli, llo-ku, lla-ga, noo-lle, mu-lli-ri, va-llé, llu-lla, ma-lli, fi-llo-ni, njo-lle, do-llé, é gja-lla.

33.

th

tha the thé thy thi thu tho

tha-na, the-le-za, thé-lé, thy-lé-ni, thi-tha, thu-pu-ra, tho-ni, tha-ra, the-lli-mi, thé-mé-li, thi-nja, thu-ra, ju tho-ni, tha-re-ti-na, thé-ke-na, thi-thi.

tha the thé thy thi thu tho

tha-na, the-le-za, thé-lé, thy-lé-ni, thi-tha, thu-pu-ra, tho-ni, tha-ra, the-lli-mi, thé-mé-li, thi-nja, thu-ra, ju tho-ni, tha-re-ti-na, thé-ke-na, thi-thi.

34.

dh

dhe dhé dhy dhi dhu dho dha

dhe-ne, dhé-ja, dhi-a, dhu-na, dho-ma, dha-lli, dhe-na-ri, dhé-za, i na-dhi, dhu-ra-la, dho-ne-ti-a, li-dha, i li-dhu-ni, u-dha, hé-dhi, dho-ka-ni, dhé-thi, dhe-ne-zi.

dhe dhé dhy dhi dhu dho dha

dhe-ne, dhé-ja, dhi-a, dhu-na, dho-ma, dha-lli, dhe-na-ri, dhé-za, i na-dhi, dhu-ra-la, dho-ne-ti-a, li-dha, i li-dhu-ni, u-dha, hé-dhi, dho-ka-ni, dhé-thi, dhe-ne-zi.

35.

sh

shé shy shi shu sho sha she

shé-ga, shy-ta, shi-ja, shu-li, sho-sha, sha-ti, she-gjé-ta, shé-shi, shy-to-va, shi-ta, shu-mi-ca, sho-lla, sha-la, she-ri-mi. rru-shi, sha-rra, lé-sha, da-shi, sho-ka, shu-me i-shé.

shé shy shu shu sho sha she

shé-ga, shy-ta, shi-ja, shu-li, sho-sha, sha-ti, she-gjé-ta, shé-shi, shy-to-va, shi-ta, shu-mi-ca, sho-lla, sha-la, she-ri-mi, rru-shi, sha-rra, lé-sha, da-shi, sho-ka, shu-me, i-shé.

36.

zh

zhy zhi zhu zho zha zhe zhé

zhy-ti, zhi-ga-ti, zhu-ri, zha-ka, zhé-gu, zhy-li, zhi-ri, zhu-ga-lli, zho-zhi-ta, zha-gé-ni, zhé-lé, zhy-ta, ri-zha, zho-zhi-na, zhu-ri-ni.

zhy zhi zhu zho zha zhe zhë

zhy-ti, zhi-ga-ti, zhu-ri, zha-ka, zhë-gu, zhy-li, zhi-ri, zhu-gu-lli, zhu-zhi-ta, zha-pi-ni, zhé-le, zhy-ta, vi-zha, zhu-zhi-na, zhu-ri-na.

37.

Rroke te thjéshta te shdréjta

in im ip uj un ur ul uth ush or of ok aj an am ar al af as ah ak arr ath en em enj el ec gl.

in-di, im-ti, ip-ni, uj-na, un-gji, ur-ti-a, ul-ku, uth-ti-mi, ush-qi-ni, or-ta, of-shi, ok-su-a, aj-ri, an-ki-mi, am-ti, ar-mi-ku, al-më, af-shi, as-ku-shi, ah-ti, ak-su-a, arr-shi-ni, ath-ti-mi, en-da, em-bo-le, enj-të, el-li, el-lo-më, ec-ni, yl-bé-ri.

in-di, im-ti, ip-ni, uj-na, un-gji, ur-ti-a, ul-ku, uth-ti-mi, ush-qi-ni, or-ta, of-shi, ok-su-a, aj-ri, an-ki-mi, am-ti, ar-mi-ku, al-më, af-shi, as-ku-shi, ah-ti, ak-su-a, arr-shi-ni, ath-ti-mi, en-da, em-bo-le, enj-të, el-li, el-lo-më, ec-ni, yl-bé-ri.

38.

Rroke te permblétha te drejta

tri tru tro tra tré try. vri vru vra vré, fri fry fli flu flo fla fqa bri bru bry blo bré pri pru plo plla pshe pshé dri dru dry smi sra sto sfy sbu spé sda sky sgi dhri shpr shqy.

tri-mi, tru-ni, tro-ka, tra-pi, tré-gi-mi, try-ë-za, vri-ma, vru-i-ca, vra-pi, vré-lla, vlu-gu, fri-ka, fry-ma, fli-ja, flu-ja, flo-hu, fla-ka, fqa-ha, bri-nja, bru-mi, bry-ma, bré-gu, blo-za, bla-ra, pri-ka, pru-shi, pré-shi.

plo-ri, plé-ja, plla-ga, pshe-re-ti-ma, pshé-ka, dri-ta, dru-ri, dro-dha, dre-ri, dré-ha, dry-mi, smi-ri, sra-ra, sto-li, sfy-ra, sbu-ku-ri-ni, spé-ci, sda-la, sky-ti, sgi-dha, sqa-la, sqjé-dha, thro-ni, dhri-a, dhro-mi, shti-za, shpr-za, shka-lla, shga-ka, shgé-rra, shqy-pé.

tri-mi, tru-ni, tro-ka, tra-pi, tré-gi-mi, try-ë-za, vri-ma, vru-i-ca, vra-pi, vré-lla, vlu-gu, fri-ka,

fry-ma, fli-ja, fru-ja, flo-ku, fla-ka, flo-ha, fro-ka, bri-nja, brg-mi, bry-ma, bré-gu, blo-za, bla-na, pri-ka, pru-shi, pré-shi.

plo-ri, plé-ja, plla-ga, pshe-re-ti-ma, pshé-ka, dry-ni, smi-ri, sva-ra, dri-ta, dra-ri, dro-dha, dre-ri, dré-ka, dry-ri, sto-li, sfy-na, sku-ku-ri-mi, sqé-ci, sda-ta, sky-ti, sgi-dha, sqo-ta, sgje-dha, thro-ni, dhri-a, dhro-mi, shti-za, shpu-za, shko-lla, shga-ka, shqé-rra, shqy-pé.

39.

ndri ndré ndry ngro ngru ngra mbri mbru mbry mpsha mpshty mpshté pshi pshto shru shry shtru sgri shhlla shtro shfry shpré shkru.

ndri-ti, ndré-qa, ndry-dha, ngru-shti, ngro-hu-ni, i ngra-ti, ngre-ne, ngré-hu-ni, ngry-ke, mbri-hé-mi, mbru-ni, mbro-dhi, mbra-pa, mbre-ma, mbré-ti, é mbry-dhe-te, mpshi-hé-mi, mpsho-ni, mpshto-lla.

ndri-ti, ndré-qa, ndry-dha, ngru-shti, ngro-hu-ni, i ngra-ti, ngre-ne, ngré-hu-ni, ngry-ke, mbri-

hé-mi, nhru-ni, nbro-dhi, nbra-pa, nbre-na, nbré-ti, é nhy-dhe-te, npshi-hé-mi, npsho-ni, npshtolla.

40.

Kroke te permbletha te shdréjta

ndrét ndih ngar nçél nbrét trish treu trath tfun fer bren penbrith sver ekuq hun krua ger grue ther shenu shter shtrenu shper.

ndrét-nin, ndih-men, nher-ti-nét, ndréq-nin, ngur-ki-nit, nçél-nin, nbrét-nof-shin, nbraps-nin, nher-thénj, ter-hiq-nin, treuq-nin, trath-to-rel, tfun-donj, tfuq-nin, fer-nun-zen, bren-gun, per-menf-nin, per-shkrim, dic-gjém, dar-thal, der-dhun, drith-nin, sves-thur, shar-thét, ekuq-nin, kun-gult, her-mij, krua-dé, ger-hit-nin, ger-mas, grif-shen, grac-kat, thér-nin, thun-bat, shenp-tin, shter-ngin shtan-den, shtren-ber, shtrenj-tunj, shter-ngonj, shper-tonj, shjer-dréth.

ntrét-nin, ndih-men, nher-ti-nét, ndréq-nin, ngur-ki-nit, nçél-nin, nbrét-nof-shin, nbraps-nin, nher-

thénj, ter-hiq-nin, tremp-nin, trath-to-ret, tfun-donj, tfaq-nin, fer-man-zen, bren-gun, per-ment-nin, per-shkrim, dir-gjém, dar-dhat, dér-dhur, drith-nim, svér-dhun, shar-dhét, ekuq-nim, kun-gull, ker-mij, krun-dé, ger-hit-nin, zer-mas, grif-shen, grac-kat, ther-nin, thuhi-kat, shemp-tim, shter-ngim, shtam-ben, shtren-ber, shtrenj-donj, shtren-gonj, shper-lanj, shper-dréth.

41.

Dhifthonga,

Zánoré te gjata é hundoré

é	*ó*	*á*	*ú*	*í*	*ý*
ie	*uo*	*ua*	*üe*	*yu*	*oi*
iè	*uo*	*uá*	*yé*	*ío*	*ée*

i-ja, i-ija; u-jat, u-ija, u-ui-a; uei-ua, ue-ua; zi, zi, zi-ia, ze-ri; dre, dre-ui, dre-ri; ny, ny-ui, ny-ri; uu-li, uu-li-ui, uu-li-ri; fre, fre-ui, fre-ri; frij, frynj, fry-ui, fry-ri, fry-ua;

le-pin, zin, gjin, shiu; me-zou, du-rou, cou;

per-ndau, shper-lau, kau, qau, shau; ndjéu, pel-qéu, rre-féu, théu; syu, lyu, fryu; me-soi pu-noi, shu-loi, ken-doi, shar-toi; mbiéll, diéll, per-siéll, qiéll; mbua-llen, bua-lli, vuaj-tjé, suail, kuaj-vél; bué-lli, vuéj-tjé, suéll; pel-qyéu, def-tyéu, ke-per-cyéu, fyéll, rreu-byéu, rre-fyéu;

njé-riu, njé-riuu; qi-riu, qi-riuu; dhden, dhéuu; shéua, shéuu; kauu, kauu; rllauu, cilauu; pauu, mlauu, vrauu, lauu, dkauu, shauu; bu-lu-rie, me-rie, dha-ne-tie, shte-pie, i-dhée, rée, bée, fée, rru-fée, pye.

i-ji, i-nja; u-ju u-nja, u-ni-a; mi-ma, me-ma; zi, zé, zi-ni, ze-ri; drê, dre-ni, dre-ri; sŷ, sy-ni, sy-ri; mu-lli, mu-lli-ni, mu-lli-ri; frê, fre-ni, fre-ri; frŷj, frynj, fry-ni, fry-ri, fry-ma;

te piu, zîû, gjiu, shiu; me-sou, du-rou, qou; per-ndau, shper-lau, kau, qau, shau; ndjéu, pel-qéu, rre-féu, théu; syu, lyu, fryu; me-soi, pu-noi, shu-loi, ken-doi, shar-toi; mbiéll, diéll, per-siéll, qiéll; mbua-llen, bua-lli, vuaj-tjé, suail, kuaj-vél,

bué-lli, vuéj-ljé, suéll; pel-qyén, def-tyém, ka-per-eyén, fyéll, rrem-hyér, rre-fyén;

njé-rim, njé-rium; qi-riin, qi-riun; dhéen, dhéun; shéen, shéun; kaan, kaun; vllaan, vllaun; paan, ndaan, vraam, laan, dhaam, shaan; hu-ku-rie, me-rie, dho-ne-tie, shte-pie, i-dhée, i-dhéja, rée, hée, hé-ja, fée, rru-fée, dye, dy-ja.

BKSH

Shkronja

Shkrimi			Shtypshkrimi		
te vogla	te madha	cirra	te vogla	te madha	Treguar
a	*A*	*a*	a	A	Ar-be-ri
b	*B*	*b*	b	B	Bë-ra-ti
c	*C*	*c*	c	C	Cu-ku-li
ç	*Ç*	*ç*	ç	Ç	Ça-pa
d	*D*	*d*	d	D	Di-bra
dh	*Dh*	*dh*	dh	Dh	Dhri-na
ë	*Ë*	*ë*	ë	Ë	Ël-ba-sa-ni
e	*E*	*e*	e	E	Em-bo-rja
f	*F*	*f*	f	F	Fi-li-që
g	*G*	*g*	g	G	Gë-ge-ri-a
gj	*Gj*	*gj*	gj	Gj	Gji-shtë
h	*H*	*h*	h	H	Hi-ë-ja
i	*I*	*i*	i	I	Ish-mi
j	*J*	*j*	j	J	Ja-ko-va
k	*K*	*k*	k	K	Kro-ja
l	*L*	*l*	l	L	Lë-shi
ll	*Ll*	*ll*	ll	Ll	Llush-nja
m	*M*	*m*	m	M	Mir-di-ta

BKSH

Shkronja

Shkrimi			Shtypshkrimi		
të vogla	të medha	cursive	të vogla	të medha	Tregime
n	N		n	N	Ni-vi-ca
nj	Nj		nj	Nj	Nji-ni-ca
o	O		o	O	O-po-shi
p	P		p	P	Pë-rra-lla
q	Q		q	Q	Quk-si
r	R		r	R	Rë-ka
rr	Rr		rr	Rr	Rru-go-va
s	S		s	S	Se-pa-ta
sh	Sh		sh	Sh	Shko-dra
t	T		t	T	Ti-ra-na
th	Th		th	Th	Tha-çi
u	U		u	U	Ul-qi-ni
v	V		v	V	Vlo-ra
x	X		x	X	Xa-ra-ti-ka
xh	Xh		xh	Xh	Xha-ko-va
y	Y		y	Y	Ys-mu-ka
z	Z		z	Z	Za-dri-ma
zh	Zh		zh	Zh	Zhu-ba

BKSH

43.

Ushtrimë

A a A a

Ab-dy-li A-go-sti-ni

A-shti ásht i for-të. A-ri esht i rën-dë. Ai që shon Zo-tin nuk ë fyèn ku-rre. Aj-ri ásht i lëh-të. An-mi-ku na de-shi-ron të kë-qën. A-rsa na jëp dri-thin. A-ku-lli esht u-je i ngri-re. Ar-ma në shpe-ton jë-ten.

44.

B b B b

Bë-ri-a-mi-ri Bë-qi-ri

Bu-ka bá-lët më mdër. Bë-ra-ti ë Bë-ra-na ja-ne dye qy-të-të sko-pe-ta-vë. Bo-ra shar-dhon to-kën. Bi-shet ë ë-gra rroj-në ma-lë-vët. Byl-mëtë bá-lët më qu-mësht. Buri i nje-me blë-ron fu-shën.

45.

C c C c

Cë-ri Ca-li

Cu-ka-li ásht një mal. Co-pën më të ma-dhë ë no-ri Cë-ni. Ca-pa be-lët prëj hë-ku-ri. Ca-ji-na ásht një gu-shke ë vjë-tre. Ci-pa ë që-pës tho-lët ma-ze. Cu-ca rra-hi ma-cën ë da-ën.

46.

Ç ç	Ç ç
Çu-ku	Çë-lua

Ça-pi tho-hët ë-dhë hap. Çu-nat ë çu-pat shkoj-në në shko-llë. Çe-ka-ni ruan ba-ge-tien. Çi-ka çi-ka mbli-dhët shu-mica. Çë-që u tho-ne lë-shra-vët që ka ka-ll në ko-ke. Çe-mi-mi i a-rit esht i lar-te.

47.

jɪ d	D d
Ixë-mi-ri	Do-da

Da-llen-dy-sha i'u-tu-ron shpëjt. Di-tet ë ja-ves ja-ne shta-te. Dye duart ka-ne dhjë-te gi-shta. Djë-met që nuk me-so-jen i de-non me-so-nje-si. Do-ra do ra shko-jen djë-met ë mi-re në shko-lle. Dë-ra tho hët ë-dhë por-te.

48.

Dh dh	Dh dh
Dho-ng-li	Dhja-nan-di

Dha-lli ësht i mi-re. Dhi-a ë ma-dhë po-lli dy kë-dha. Dhe-na-ri ruan dhë-net. Dho-gat ë dho-mes ja-ne te gdhen-du-na. Dhu-ra-ta u ji-pët a-ty-në që ja-ne te mi-re. Dha-mo-kli dhë-zi zja-rrin më dho-ga.

49.

Ë ë Ë ë

Ël-ma-zi Ël-thi-mi

Ë-rra vjén nga ma-li ë nga dé-ti Ël-ba-sa-ni esht nje qy-tét. Ë-ni da-le ë da-le. Ër-ze-ni ësht nje lum i vo-gel. Ësh-ka ë lán zja-rrin ë-fu-qie-shem. Ë ti shu-hét më u-je. Ësh i tho-ne i-ri-qit.

50.

E e E e

En-gje-ll E-me-ri

Em-nat da-llo-jen nje-rë-zit, shtá-zet ë gjá-nat ë tjé-ra. En-gje-lli en-di pel-lu-ren. En de-rrat shi-hén na-ten në gju-me. En-dë tho-lén lu-lét ë rru-shit. En-gjéjt a më-lë-qet ne mpro-jen nga rrë-zi-ku.

51.

F f F f

Fa-zi-li Fi-li-pi

Fi-ton shu-me te ho-lla ai qe pu-non më kuj-dés. Fé-ja na shtren-gon te fa-lé-mi per di-te. Fu-rra nxé-hét në zjarr. Fo-sé-ja ë pu-les tho-hét fu-rrik. Fy-ty-ren i' a la-ni shpésh. Fat-bar-dhe ásht ai qe mba-ron de-ty-rat ë vé-ta.

52.

G g G g
Gé-ga Ga-mu

Gé-get fla-sin gë-ge-nisht. Go-ma-ri ásht nje shtá-ze é në-vo-je-shmë. Go-go-lit i tho-ne é-dhé ha-gat. Gi-ri ásht nje shtá-ze e vo-gël. Gu-zi na gë-zon ze-me-ren. Gu-xi-mi të-per i math ásht i rrë-zik-shem.

53.

Gj gj Gj gj
Gji-ni Gjér-gji

Gja-ku esht i kuq. Gju-mit i tho-ne gjym-sa é vdë-kjés. Gjé-li ka mish të mi-re. Gjo-ba-ri i mi-re nuk mërr gjo-bë nga te gjo-ret. Gji-za ásht si dje-thë i njo-me. Gjy-ká-te-si i drëj-të é jëp gjy-gjin é dë-ni-mit pas fa-jit.

54.

H h H h
Hi-la Ha-sa-ni

Hám-dia pau hi-rin é vë-te é u-tremp. Ho-ti ásht nje mal é nge fis tri mash. Ha-ni hu-ke në ma-se. Hë-ra hë-re lu-ti-ni flu-tu-on é-dhé di-ten. Hy-ji na der-gon hi-rin é 'tij nga që-lli. Hi-a é hë-nes zen dhé-llin.

55.

I i I i

I-nnnj-li I-lliu

I-pé-ku ásht nje qy-tét. I-ri-qi ka gjem-bu. Ii-qé i tho-ne nje dru-ni. I-pi-a é duaj-vét te gru-nit u-doq. ni-si-te é li-qe-nit ja-ne te vo-gla. Iu-di é pel-hu-res i-shté mbo-ruaj é ka-çi mbé-ti pá pu-ne.

56.

J j J j

Ja-ai Ja-ku-pi

Ja-va ka shta-te di-te. Jé-ta ásht é shkur-te. Ju-zie i tho-ne kal-tes. Jo-shét i do-ne mi-re ni-gat é 'ty-né. Jip-ni ndih-me te var-fer-vét sé Hy-ji do t' u a pá-guaaje. Jé-ti-ni i juaj te jéte mé ma-se.

57.

K k K k

Ka-drin Ko-la

Ka-li ka ko-ken é gja-te. Ku-ku-va-ja ásht nje zok i na-tes. Ko-ko-ré-ci ásht i an-de-shem. Ké-ni ma-re ke-pu-cet é vo-gla. Ken-dés i tho-ne gjé-lit. Ky mi-ku ka ar-dhun nga Kro-ja, ai tja-tri nga Kor-ça.

58.

L l L l

Lé-kë La-mi

Li-ni çé-le lu-lë te bu-ku-ra. Lo-drat du-hét te jé-ne mé ma-se. Luá-ni ásht mbrë-ti i shtá-ze-vét. Le-vo-ret é pe-me-vél qe-ve-hén mé thi-ke. Lu-mi la-ge é va-di-te a-rat.

59.

Ll ll Ll ll

Llam-bi Llé-shi

Lu-put é xho-kes ja-ne fort te gja-ta. Llo-shit te lé-pu-rit i tho-ne é dhé strof-ku-lle. Llu-lla é gja-te é siéll ty min é dhi-ha-ni má te ja-ster. Llé-shi i zi që nje ka-pé-dan shqi-pe-tar fort i nde-gjuar.

60.

M m M m

Mëh-mé-ti Mar-ku

Mo-ji i Ma-jit ásht má i bu-ku-ri i vi-tit. Ma-ja é ma-lit mbu-to-hét shpéjt mé ho-re. Me-ma é Mëh-mé tit ásht é em-tja é i-mé. Mo-llat é I-pé-kut ja-ne mé e-men. Mu-ri bë-hét mé gu-re. Ma-ca mby-ti mi-nin.

61.

N n N n

Ni-ki Na-ni-ku

Na-ka-ri âsht i kéq. Né-jét é tru-pit tho-lién gjyn-ty-re. No-ni i dé-mon faj-to-ret. Nu-sja é ña-les a bu-kur-za âsht nje shta-ze é vo-gje. Ne-për-ka âsht é rré-zik-shmé. Ni-që i Ni-kes u-nis per ne Ni-vi-ce.

62.

Nj nj Nj nj

Njo-lla Nje-riu

Njé-gu-lla nbu-dhoi na-jén é na-lit. Njo-ni do te vi-nje nje njé-ri. Njo-lhat é va-jit ha-jén nhi pei-hu-re. Nje-re-zit qe nuk njo-hin te ni-ren é nuk é ke-thé-jen. nuk ja-ne njé-res te ni-re.

35.

O o O o

O-sant-ni O-lo-fér-ni

Oh-ri âsht nje qy-téth i bu-kur ne brék te li-qé-nit. O-no-shi âsht kryé-ven-di i Mir-di-tes. O-bo-ti âsht nje ka-tunt ne brék te Bua-nes. Or-it a shka-tu âsht zok i math, i fu-qie-shem, nisla-ngrá-nes.

64.

P p P p

Pa-ti Per-të-fi

Pa-tat no-të-jen mi-re. Pë-la ë don fort më-zin ë vët. Per-ti-mi ë var-fë-ron shte-pien. Pu-lat bá-jen vë-ze. Py-lli ka mjaft drû, Po-çat bá-lén préj bal-të. Ea-u-zi pa-non ë per-pi-qët per të mi-ren ë ven-dit.

65.

Q q Q q

Qa-ni-li Qa-zi-ni

Qa-fen ë ma-llt ë zu-ni llora. Qi-mét ë kunj-vët ja-ne shu-me ngjy-rash. Qu-lli bá-hët më mirë. Qo-ke i tho-në kllu-kes. Që-ni âsht një kaf-she bës-ni-kë. Që-pet që-ro-hën më thi-ke. Qy-të-ti i Lë-shit âsht i vje-ter.

66.

Rr R r

Rra-mi-si Ra-shi-ti

Ra-dha tho-hët ë-dhé rent a rrjë-shte. Ré-gju-në nga pe-si-mét. Re-ma ë mu-lli-nit ka shtë-rrun. Re-moi to-ken ë gjé-ti të ho-ila. Ro-dhé-ja âsht një bi-më. Rut i tho-në lë-shit të per-drë-dhun. Ry-ni nde shte-pie.

67.

Rr rr Rr rr

Rre-ke Rru-shi-ti

Rra-pi ásht drû fort i math. Rrë-zét é dhë-llit ngro-hin te-ken. Rrem-bi-ni nuk ásht za-kon i ni-re. Rre-shi-na rrjéth nga pi-sha. Rro-ta é qé-rrés u-thyé. Rru-gat é dréj-ta ja-ne te ni-ra. Rry-pi i pa-shkes u-ke-put.

68.

S s S s

Sé-li-ni Si-mo-ni

Se-mo-ri i ka-lit mbu-shét mé ka-shte. Se-muu-dja é le-dhe tru-pin. Sé-li-a ásht thënn i kar-te. Si-tu ásht e rrum-bu-llak-te. So-pa-ta ásht é n'prêh-te. Su-lu u-sul mé sulm. Sy-ni i kaut asht i math.

69.

Sh sh Sh sh

Sha-ka Sha-hi-ni

Sha-rra ka dhëm-be-za. Sho-gje-tat i-shin ar-ne të vjé-rra. Shë-shi ásht nje fu-she rrafsh-shë. Sho-sha qe-ron gru-nin. Shu-ti i dé-res u-thyé. Shy-të u tho-ne dë-le-vét é dhie-vét pa brinj. Shiu bié pi-ka pi-ka.

70.

T t T t

Ta-hi-ri Tu-shi

Ta-tla-zét é dé-tit ja-ne te fu-qie-shmé. Ter-bi-mi âsta nje se-mun-djé é kéqé. Té-shat é la-gu-na té-rén ne diéll. Tl-na-rit i thosne é-dhé but. To-to i tho-hét jeif-tit. Tu-li i hu kes âsht i hu-te. Ty-mi i then-gji-llit âsht i dún-shem.

71.

Th th Th th

Tho-ma Thy-ré-jai

Tha-nat ja-nè te ku-qé. Thé-sí mbu-shet mé méll. Then-gji-lli i gu-rit kún zjarr te fu-qie-shem. Thi-li-qét tho-hén é-dhé lé-qé. Tho-ni i ka-llt thi-rrét thun-dre; Thum-bi ka ma-jé te ho-tle. Thyéj te ho-llat.

72.

U u U u

Ur-ho-ni Uj-ka

U-ji âsht i né-vo-je-shem. Uj-ku u-tu-ri-te na-ten ne pyll. U-dhet é qy-té-tit ja-ne te shtrua-ra mé gu-re. Ul-qi ai âsht nje qy-tét në brék te dé-tit. U-shta-ret luf-to-jen kua-dre an-mq-vét é vdé-sin per ven-din é vét.

73.

V v	V v
Va–ker	Vaf–siu

Va–let é dé–tit thy–hén nde–ger shkrê–pa. Ve–rat é mu–rit du–hén nby–llua. Ve–ria ásht i ftoh–te. Vi–çi pin qu–mésht. Vo–ve i tho–ne go–go–lit a lu–ga–tit. Vaaj–tjét é lo–dhin tru–pin. Vy–shkén lu–lét nga tha–te–si–na.

74.

X x	X x
Xa–né–sa	Xi–xi

Xa–né–sa ásht é né–vo–je–shmé. Xi–xi–tho–njat ja–ne mi–xa–ké te vo–gia qe ndri–tin na–ten. Xi–xon zja–rri nga e–ra é for–te. Xa–ne–sit shko–jen në shko–lle é ne–so–jen di–tu–nie.

75.

Xh xh	Xh xh
Xhé–ma–fi	Xho–ni

Xha–mak i tho–ne shko–pit te ein–ge–les. Xhé–lé–ka ka mish te mi–re. Xhi–xhi–tho–njat du–kén na–ten si shken–di–a. Xho–ka ásht nje rro–be shqi–pe–ta–ré. Xhun–ga é ri–zes a–ggjith.

76.

Y y	Y y
Yl-bé-ri	Y-lli

Yl-bé-ri du-két ne qiéll pas shiut. Yl-bé-ri ka shta-te ngjy-ra. Y-jet ndri-tin na-ten.

77.

Z z	*Ż ż*
Zé-fi	*Żé-ma-ni*

Za-ga-lit i tho-ne é-dhé zekth. Zé-shka-man i tho-ne njé-riut te zé-shké. Zi-a é bu-kes i mun-don te var-fe-rit. Zo-gu flu-tu-ron. Zu-lia-pa shqéu dhe-pet. Zy-re-ta-rét u bé-jen u-shtri-ne luf-ta-re-vét.

78.

Zh zh	Zh zh
Zha-pi-ri	Zhu-ri

Zhu-pi-ni rrou nde-per hur-dha. Zhék i tho-ne va-pes. Zhu-gun i tho-ne zhé-gut. Zhy-ti pu-len ne lum é é ngor-dhi.

79.

Ari, Bari, Cepa, Çepa, Deni, Dhëmbi, Ere, Emni, Fshu, Guri, Gjaku, Hapi, Indi, Jeta, Kali, Lumi, Liapa, Mishi, Nata, Njolla, Ofshi,

Prena, Qeni, Rosa, Rrapi, Sëra, Shala, Tyni, Thësi, Ura, Vëra, Xixa, Xhoka, Ylli, Zogu, Zhuri.

80.

Ari, Bari, Cipa, Çupa, Demi, Dhâmbi, Êra, Emni, Fiku, Guri, Gjaku, Hapë, Indi, Jêta, Kali, Lumi, Lkapa, Mishi, Nata, Njolla, Ofshi, Puna, Qeni, Rosa, Rrapi, Sëra, Shtalë, Tymi, Thesi, Ura, Vëra, Xixa, Xhoka, Ylli, Zogu, Zhuri.

81.

Numerat

1 një, **2** dy, dye, **3** trê, trie, **4** katre, **5** pêse, **6** gjashte, **7** shtate, **8** tête, **9** nëunde, **10** dhjête, **11** njemedhjête, **12** dymedhjête, **13** trêmedhjête, **14** katremedhjête, **15** pêsemedhjête, **16** gjashtemedhjête, **17** shtatemedhjête, **18** têtemedhjête, **19** nëndemedhjête, **20** njezét, **21** njezét-ê-një, **22** njezét-ê-dy, **23** njezét-ê-trê, **24** njezét-ê-katre, **25** njezét-ê-pêse,

26 njezét-ê-gjashte, **27** njezét-ê-shtate, **28** njezét-ê-têtê, **29** njezét-ê-nëunde, **30** tridhjête, **31** tridhjêt-ê-një, **32** tridhjêt'-ê-dy.

23 tridhjét'-é-tré, 24 tridhjét'-é-katre, 25 tridhjét'-é-pése, 26 tri-dhjét'-é-gjashte, 27 tridhjét'-é-shtate, 28 tri-dhjét'-é-téte, 29 tridhjét'-é-nánde, 40 katre dhjéte a dyzét, 41 dyzét-é-njé, 42 dyzét-é-dy, 43 dyzét-é-tré, 44 dyzét-é-katre, 45 dyzét-é-pése, 46 dyzét-é-gjashte, 47 dyzét-é-shtate, 48 dyzét-é-téte, 49 dyzét-é-nánde, 50 pése-dhjéte.

51 pésedhjét'-é-njé, 52 pésedhjét'-é-dy, 53 pésedhjét'-é-tré, 54 pésedhjét'-é-quatre, 55 pésedhjét'-é-pésé, 56 pésedhjét'-é-gjashte, 57 pesedhjét'-é-shtate, 58 pésedhjét'-é-téte 59 pésedhjét'-é-nánde, 60 gjashtedhjéte, 61 gjashtedhjét'-é-njé, 62 gjashtedhjét'-é-dy, 63 gjashtedhjét'-é-tré, 64 gjashtedhjét'-é-katre, 65 gjashtedhjét'-é-pése, 66 gjashtedhjét'-é-gjashte, 67 gjashte-dhjet'-é-shtate, 68 gjashtedhjet'-é-téte, 69 gjashtedhjet'-é-nánde, 70 shtatedhjéte, 71 shtatedhjét'-é-njé, 72 shtatedhjét'-é-dy, 73 shta-tedhjét'-é-tré, 74 shtatedhjét'-é-quatre, 75 shtatedhjét'-é-pése.

76 shtatedhjét'-é-gjashte, 77 shtatedhjet'-

é-shtatë, **778** shtatedhjét-é-tétë, **779** shtatédhjét'-é-nándë, **780** tétedhjétë, **781** tétedhjét'-é-një, **782** tétedhjet'-é-dy, **783** tétedhjét-é-trë, **784** tétedhjet'-é-katrë, **785** tétedhjét'-é-pesë, **786** tétédhjét'-é-gjashtë, **787** tétedhjét'-é-shtatë, **788** tétedhjét'-é-tétë, **789** tétedhjét'-é-nándë, **790** nándedhjétë, **791** nándhjét'-é-një, **792** nándhjét'-é-dy, **793** nándhjét'-é-trë, **794** nándhjét'-é-katrë, **795** nándhjét'-é-pesë, **796** nándhjét'-é-gjashtë, **797** nándhjét'-é-shtatë, **798** nándhjét'-é-tétë, **799** nándhjét'-é-nándë, **1000** njëqind.

82.

Numera romake é rrjéshtare

I	II	III	IV
1ᵉ	2ᵉ	3ᵉ	4ᵉ
i parë	*i dytë*	*i trétë*	*i katrët*

V	VI	VII
5ᵉ	6ᵉ	7
i pestë	*i gjashtë*	*i shtatët*

VIII	IX	X
8ᵉ	9ᵉ	10ᵉ
i tétët	*i nándët*	*i dhjétët*

XI	**XII**	**XIII**
11	12	13
i njemvëdhjétet	*i dymvëdhjétet*	*i trëmvëdhjétet*
XIV	**XV**	**XVI**
14	15	16
i katrëmvëdhjétet	*i pësëmvëdhjétet*	*i gjashtëmvëdhjétet*
XVII	**XVIII**	**XIX**
17	18	19
i shtatëmvëdhjétet	*i tétëmvëdhjétet*	*i nëndëmvëdhjétet*
XX	**XXX**	**XL**
20	30	40
i njezétet	*i trëdhjétet*	*i dyzétet*
L	**LX**	**LXX**
50	60	70
i pësëdhjétet	*i gjashtëdhjétet*	*i shtatëdhjétet*
LXXX	**XC**	**C**
80	90	100
i tétëdhjétet	*i nëndëdhjétet*	*i njëqindtet*

83

Kendimé

Gjaku âsht i kuq. Hëluri âsht i vjaftë, qumeshti âsht i bardhë. Ari âsht i vërdhë. Bari âsht i gjëlbun. Mendafshi âsht i këmbë. Qielli âsht

i vrimës. Gurri jasht të fortë. Diélli ásht i ngrohtë. Zogu ásht i bukur. Flutura ásht e rogë. Kau ásht i math. Thengjilli ásht i zi. Ierushi ásht i ánshtë. Lemoni ásht i thartë. Kryqa ásht e ngjéllme. Hélmi ásht i hídhun.

84.

Mësonjësi mëson. Nxánesi nxën. Bujku lëvron. Laftari luftón. Punëtori punón. Pulaku rrun. Gjëlletari gatuan. Shërbëtora shërbën. Tregëtari tregëton. Mjéku ngjékon. Shëronjësi shëron. Udhëtari udhëton. Shkronjësi shkruan. Njeriu flét. Kali hingëllin. Dëlja bëgëzon. Qeni lëhe. Lopa pull. Gomari pëlët. Ujku ulërin. Bilbili kendon. Pula kakarize. Zjarri djék. Uji lagë. Thika prét. Pushka vrét, Era fryn. Ylli ndrin. Prushi ngrohë. Gjendi shpon.

85.

Kali sillt më shpéjtë. Kau rrit më hérij. Qeni lajshon më dhimbë. Macja gërvishtë më thonj. Gjarpëri pështon më thímth. Lopa, dëlja e dhia japin qumështi. Knaji ngrëhin gërvet e hoçiat. Qeni vuna dhëmbët. Macja gjuan miqt. Illëtët

ubliéthin ujallin. Thuéglat uberin kogé dethi. Kau ugrèhe paruenden. Dallendyshat haan miza. Shqipaojat vrealéjen héthat é réggjele. Qeogji pin qanezhtin é déles. Mingji lréjen drrasul. Iriqi shpan ué gjenda. Urithi renon dhénn. Fluturat thithio léugun é lulérél.

86.

Pérendia éshi krijonjesi i gjithesics. Pérendia na fali jélen. Pérendia na renn ngo qiélli. Pérendia i bini te gjitha; Aï i ubas te gjitha. Aï i shéh te gjitha. T' a duam pra Pérendien é t' i falémi dike per dike. T' a duam édhé mémen é ati. t' i ndérojem é t' u udhejojem ne te gjitha sit na thène. Aï qe ndéron perendet do te jéte i leu é fatbardhe é do te kéte jéte te gjate. T' i duam zémet si réhtéa t' one é t' u ndihim ahué qe kane névoje. Te bájem gjitheuje te miren é te largohémi nga te ligat. Ai, qe nuk i falét Pérendies, nuk do te kéte ndihmen é Tij. Aï qe nuk ndergjon mémen é ati nuk do te jete fatbardhe.

87.

Djali i mire sgjohét é ngrehét shpéjt ne mengjés. I lutét Zotit é i falét ndérit që é ruajti naten. Pastaj vështét, lahét é krehét. I puthe doren s' ámes é t' i atit é u thote mire mengjés. Pin kafén më qunesht a ha ndonje gjë tjatre ç' t' i japin perindet. Nuk lype é nuk kerkón gjélle te tjera, as nuk han shum, po sa duhét. Pastaj mbléth fillorat, kar-tat a punen é dores é vétë ne shkolle.

Udhes éshen urtisht, nuk qenstron fe iooze as nuk zihét më te fjalet. Prape urtisnt kethehét ne drèke é m' rimje ne shtepie. Ne tryéze, kur han bake, nuk flét é nuk qéshét as nuk han më téper së duhét. Ne shtepie kendon é lán gati mésimét per të nesermén, pastaj dél é lot n' oborr, po më mase é më urtie. Kur vjén koha më fjétun, u puthe perseri doren perindevét, i lutét Zotit é pastaj shvéshét é bié ne shtrat.

88.

Djali i mire é vajza é mire rrijne urtisht ne shkolle. Kur lyjne mbrenda u puthin doren ne-

sonjesit é mesonjesés é ú thone mire menggjés shokevét é shoqévét. Nuk flassin é nuk qéshén as nuk zihen mé te tjéret, por i vëen mendén mesimit é kendimét. Ndegjojen mé kujdés fjalet é mesonjesit é te mesonjesés. U vëen vësh keshtjévét te 'tyné é mundohén te mbarojen detyrat si te jéte má mire.

Librat i mbajen te pastre, nuk prishin é nuk fellíqin kartat, nuk tlyéjen gendet, nuk dérdhin ngjigren. Kur asht koha é pushimit dalin é lozin mé shoket é mé shoqét é véta. Nuk lozin téper, as nuk lójen lodra te marra. Nuk thone kurre genjéshtra é nuk flasin kéq per te tjéret.

Te premét kane kámbet é shkurtuna é shnjérexojen ndé qe i thote.

89.

Trupi I njériut ka kryét, kambet, duart, shtatin. Koka ka rrashten, trunin, lekuren, lé-shrat, vështet, syt, fagét, hunden, njékrren, gojen, gjuhen, qéllizen, dhámbet, dhembatlet, germaxin.

Duart kane krahun, berrylin, shuplaken, gi-

shtat, thonjt. Kambet kane kofshen, gjunin, pulpat, kersinjt, themberen, shputen, gishtat, thonjt. Shtati ka përpara parzmen é mbrapa ka shpinen a kurrizin. Permbrenda ka mushkenjet, shpnétken, mullizen, lukthin, zorret.

Mé sy shohim; mé vésht ndegjojem; mé gjuhe é mé qiellzé shijojem é kapetojem t' ambejat, te thartat, te ngjéhmat, te hidhunat; mé pulpezat é gishtavét njohim gjánat é lemnarshmé é t' asligta.

MESIMÉ E RREFÉNJA

90.

Shtepia

Njérezit rrojen nde shtepia. Shtepiat bihén mé gure, mé kelqéré, mé balte mé dru, mé trésna, mé drrasa. Shtepia ka stréhe, dhoma, shkalle, dyér, dritaré. Stréha mbulohét mé tjégulla, mé rrasa, mé zink. Shkalla bihét préj guri a préj druni. Dritarét kane mbyllésa mé ga-

starvé per te ndritun dhonat. Nga dritarét hyjen drita, diélli, érra.

Nde një shtepie rrojen një a më shume fe-

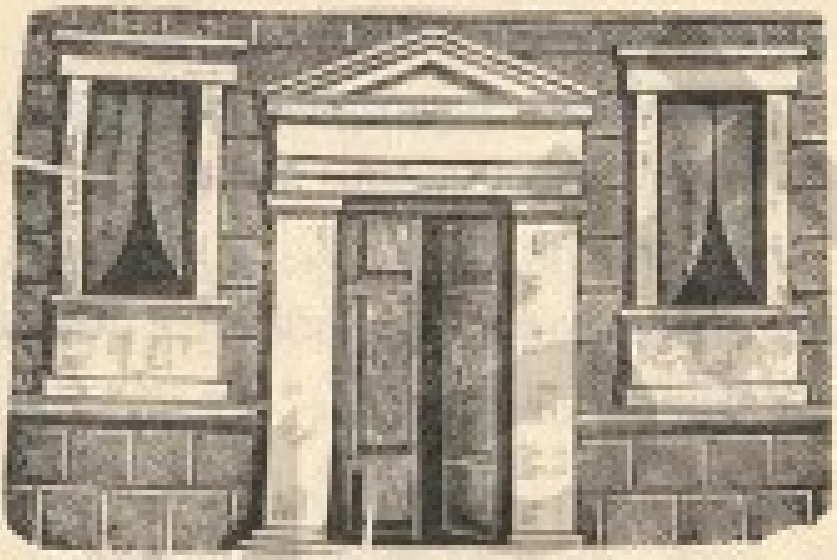

mije. Femija ka mámen, atin, djénet vllézer é motra. Disa hére femijet kane shume njéres: gjysha, ungjer, ungjé, emté, nipa, mbésa.

21.

Rinet é drunjt

Grusi, ëlbi, lahuat, dunatét jane bime. Kaliet i grusit, i ëlbit, i lerskáves ishi i holle é i drejte. Ne unjé te kalliot çelin lulét, qe më vone

pjéllin hogë. Maja é ballinit ashë pjotë më hala, é ç' do halë ka perpunue pjé hogë grunë a élbë. Kejo hogë ásht si gruneshë, pastaj ngjizët é, kur cjéu hoka é te kanavet, thahet é forcuét.

Mehérë kanéu grunë, élbë, tershënë. Kallinjt tidhën duaj; keta i shpiéun në bûnë ku zhéjen grunin. é bluajen në mullí; më midis bihet buka.

Drunjt janë bûnë të mendha. Mbrenda në dhé kanë rrënjet, persipri trupin hére të math é të trashë, hére të vogël é të hollë. Trupi leshon dégë; mbi dégel célin fletët é lulët. Disa nga drunjt janë të bute é pjéllin hogë të mira që

thohën pesë. Molle, dunlha, arra, heshtenja, flonj, qershia, knoibulla, lejthia pjéllin pesë të

zhjeshmë. Ilropi, lisi, shélbu, frashni ank bijen hogël, po pesëpe jenë shumë të ndrojeshmë.

92.

Zoqt

Zoqt janë shtíze dykúmbesë e thírrën më nje emen shpéza. Zoqt é kanë trupin é mbulúar mé pupulа é mé pendë. Më krahet zoqt fluturojen n' ére. Disa nga zoqt janë shum të bukúre mé pendet shumë ngjyrash.

Bilbili, qoſka, ſuga, turtulli, dallendyshja, thellanza, korbi jane shpeza. Mbrenti i shpezavet ashti shqiponja.

Ca zog kendojen fort bukur, si bilbili e kardellini. Ca te njëre kane sy te holle; ca shohin naten, si buſini a bufi e kukuvaja.

93.

Bagetia

Dhenet e dhiet kur jane shume bashke thirren me nje ſjale bagetie. Bariu ruan bagetien.

Ilariu mbeu dhié nje a dy qenj mé vêhtë, qe mprojen bagetien nga ujku é nza bíshet é égen.

Nje shumice bagetiesh, qe kane nje bari é kuflotin bashke, flohnët time, kopsë a grogjé. Ha-

riu ruan é miél bagetien: diten i persëdi ne fushe; ne més te ditës nen hie, ku bíjen me-

ris; naten i shëti ne vathe. Bariu i bié fyéllit naje shkàmlsit duké kullotun lagetien.

Dhenet jane t' urta é te buta, é tremben shpéjt. Dhenet na japin mishin, qumeshtin lèshin. Lagetiet jane shum te nëvojeshmé per njérin.

94.

Puna

Mbléta é thorégia, posa qiéth
Sbardhulon, gjonen fillojen;
E gjér za pèrendon drédh
Tere dhen e' punë é shkojen.

Dhé li, o djale, ti dou sad u-gjétun
Mire é i bun ne plégesie,
Mos xvo kot, mos rri i mbeshtétun,
Ho punë sa t' lèsh fugie!

95.

Çupa zemrebardhe

Haina àsht nje vajze é urte é é mire. U ndegjon perindevet é skuqét kur i flét kush. Ka zé-

meren é bardhe é te meshìreshmé per te varferit. Dite per dite ruan nga nje dyshke nga te hollat qe i falin é âna é i ati é ne funt te javes i a dergon nje plaku te vérbte qé ka ne rruge te vète. Plaku i mjére gezolét, i fálét mé mallengjim çupes se vogle, é i luret Perendies qe t'a ruanje nga rreziqét.

È âna é i ati é sholin cucen é tyné qé ka zémere te bardhe, é kenaqén é gasmohén.

Hâna âsht gezimi i shtepies é é mira é vëhtés sé saj.

96.

Djali i urtë

Djérgji âsht nje djale i voget, i mentshem é i urtë. Gjithë sa hére dél préj shtepié nuk qendron ndhavét, po shkon dréjt ne pune te 'tij. Kur shoket i thone te bashkohét nder lodra të 'tyné, ai u pergjigjét sé nuk âsht mire mé u-ndâlun rruges mé kót.

Nje dite, qe kishté ngrim akull, pâu nje tufe djéme qe po bertâtnin é po qéshnin nde mésa

t'udhës. Kur u-afrua ngjat 'tynë pau një plak të mjerë, që ishtë rrezuar n' akull é djémet po é perqéshuin. Gjérgji i thërri zémera per plakun é shkrëte; qortoi shoket é vëte per punen é ligë që po bënin, é pastaj i u-afrua plakut, i ndihu që të ngrëhéj në këmbë, é mori per dorë é é persolli gjér në shtëpí.

Gjérgji u-rrit é u-bë burrë i mirë é pati gjithmonë ndihmen é Zotit.

97.

Lulët é koqët

Sélimi kishtë në kopësht të vët një pjéshkë të mirë. I ati i kishtë thënë: ruaj-u é mos é prek pjéshkën sé do të bíjë koqë të shijeshmë». Érth prendvera é pjéshka qëlí lulë të bukurë. Sélimi é harroi fjalën é t' i ati é dite per dite ngjitéj mbi pjéshkë é i mbíthtë lulët.

Një dite Sélimi é pyéti t' i atin: «Kur do t' i bíjë lulët pjéshkës?» I ati é mori per dorë é shkuan bashkë në kopësht é, kur pau sé ç' kishtë punuar Sélimi, i tha më hidhënim: «Sivjét

na paskë kine pa pjéshka; i paskë harruar f'ja-ket é mia é paskë keputun lulét nga te eilat kë-bën koqét; shikó é mos é bën mà një tjatre hére kete pune te mbrapshte!»

98.

Molla é kalbte

Pules se vogie i kishin falun perindet nje shporteze plote me molla te kuqë e t' éreshme. Po nje nga to kishte ndolhune é prishune é é kalbte. É ánna i tha pra t' a ndanté nga sho-qët sé, ndryshe, do t' i prishté édhé te tjérat.

Pula moei mollat é u-largua dukë thàne më vëthë keshtu: «Molla é kalbtë prishka te shen-doshat, por édhë këtó dulét t' a shendoshin te kalbten ne qofte sé é hédhim nde mést te tyre. Keshtu tha é bani; rréthoi mollen é prishune më te shendoshat é pastaj mbylli shportezen nde nje arke ku mbanté lodrat é véta.

Pas nj' a dye javesh vajti te sgjithté ndonje molle per t' a ngrène, por i gjéti te gjitha te kalbta! É ánna atéhére i tha:

—Shekó, bijt e imé, si nje molle é kalbune prishe te shendoshat asiatu édhé nje shok e njé shoqé é keqé prishin shume te tjére; por ásht

pune é veshtire qe shume te mire bashke te mund te shendashin nje njéri te kéq!—

99.

Mà te mirat

Nga te gjithà kafshet, kali ásht mà i bukur, qeni mà i sgjuar, kaléna, qe rron ne dét, mà é madhé.

Nga te gjithe zoqt qe fluturojen, shqiponja âsht mâ e forta, bilbili kendon mâ âmbel.

Nga te gjitha lulét, trândofilli mbân ére mâ te mire, po manushaqét jane mâ te pelqyéshmé.

Nga hyjt qe jane ne qiéll, aferdita, hylli i mengjézit, âsht mâ i bukuri, po diélli shendrite mâ tépér.

Nga te gjitha ato qe ka bâmune Pérendia, drita âsht mâ e bukura.

Nga te gjitha te mirat, qe i fali Zoti njériut, mendja, é vertéta dhé miresia jane mâ te bukurat é mâ te pelqyéshmét.

100.

Ndihma é Zotit

N'émen te Zotit punen fillojé
Ne don qe puna mire te i' shkonje
Gjithmone Zotin lutê, ndérojé
Ne don qe Zoti te te ndihmonje;
Kur te hésh Zotin ne pune i' pare
I' a dijsh se puna te vétê mbare!

101.

Déshire

Zot
sot
jan
kan
shoh
njoh
rrenj
shkonj.
kan
gas,
dhé,
fihs,
é thém
te kém
dite,
drite,
jéte
véte.
Ah! dua
qe thun

BKSH

te mos vdes
jo te nbés
per jéte;
te kéte
shpirti im
ja mundim
shendetne;
te jéme
mé mua
sa dua.

[N. F.]

FUNT

BKSH

BKSH

ВКSH

Shitét 1 grosh.

BKSH